FHI FEDERATIE VAN TECHNOLOGIEBRANCHES

Technologie manifest

2012-2014

stimuleer de kenniseconomie

FHI FEDERATIE VAN TECHNOLOGIEBRANCHES

Technologie manifest 2012-2014

De 850 bedrijven die zijn aangesloten bij de FHI-branches en door FHI gefaciliteerde clusters realiseren jaarlijks een omzet van circa 7,5 miljard euro. Deze bedrijven zijn in hoge mate 'enabling' voor een veelvoud van bedrijven en instituten in Nederland die samen de kenniseconomie vormen en voor de hoge positie van Nederland in de wereldeconomie zorgen. Alle FHI-bedrijven opereren in een internationale marktomgeving.

I onderwijs en arbeidsmarkt

Oplossen van gebrek aan voldoende adequaat opgeleide (top)technologen en vakmensen, blijft prioriteit nummer één voor de middellange termijn, voor continuïteit van de technologie-bedrijven en hun klanten in Nederland.

Prikkels veranderen

Prikkels in het onderwijs dienen te worden verlegd naar honorering van gekwalificeerde uitstroom uit, in plaats van instroom in, het onderwijs en naar het aantoonbaar succesvol starten van afgestudeerden op de arbeidsmarkt.

Onderwijs moet meer worden gericht op praktijkgericht leren, omscholing en voortdurende bijscholing van technische specialisten en vakmensen.

Financiering en invulling van studierichtingen dienen meer afhankelijk te worden van de economische betekenis van de afstudeerders en minder van het aantal studenten per studierichting.

Het probleem spitst zich toe op mbo+ en hbo. Op dat niveau doen zich de belangrijkste discrepanties voor, die nu en in de komende jaren de ontwikkeling en zelfs het voortbestaan van de kenniseconomie kunnen frustreren. Los die met voorrang op.

Bied belastingvoordeel aan bedrijven die concreet bijdragen aan doelgericht onderwijs.

De bestaande overheidsbijdrage aan lerend werken dient algemener en toegankelijker te worden. Koppel deze geldstroom los van bestaande instituten en fondsen.

Ruimte geven aan nieuwe initiatieven

Zorg voor steun en navolging van programma's waarin topstudenten extra stof krijgen aangeboden die ze volgen in hun vrije tijd en waarbij ze betaalde topstages bij bedrijven en onderzoeksinstellingen lopen. Initiatieven als ASTP, Analytical Sciences Talent Programme voor top hbo-studenten analytische chemie zijn goede voorbeelden van succesvolle programma's.

Stimuleer en waardeer vaardigheden en aanleg zoals technisch inzicht, werken in teams, creativiteit en

ondernemerschap vanaf jonge leeftijd, 10 jaar. Zorg dat deze elementen worden getest in Cito-toetsen.

Kijk serieus naar opties om op vmbo/havo/vwo-niveau aansluitend aan het basisonderwijs een technische richting aan te bieden, VMTO en VHTO.

Maak ruimte voor kleinschalige, toegespitste opleidingen in plaats van grootschalige bureaucratische inefficiënte leerfabrieken.

II onderzoek en wetenschap

Wetenschap zekeren en bedrijfsleven betrekken

Zorg dat de voortgang van fundamenteel experimenteel onderzoek, tweede geldstroom, gezekerd wordt en blijft, onafhankelijk van financiering vanuit het bedrijfsleven. Zorg dat grote en kleine bedrijven daarbij worden betrokken, onder meer om infrastructuur voor experimenteel onderzoek te faciliteren en de ontwikkeling van dergelijke infrastructuur te vermarkten.

Verschuif budgetten en financiële middelen van alfa en gamma naar bèta-wetenschappen.

Level playing field onderzoeksinstituten en R&D-bedrijven verbeteren

Voorkom dat geheel of gedeeltelijk door de overheid

stimuleer de kenniseconomie

gefinancierde niet-academische onderzoeksinstituten die financiering kunnen aanwenden om een concurrentievoorsprong te verwerven in de onderzoeksmarkt. Creëer voor deze instituten concrete prikkels om op gelijkwaardige wijze samen te werken met private R&D-bedrijven, en zorg ervoor dat deze prikkels ook de private bedrijven rechtstreeks ten goede komen.

Er zijn en groeien in Nederland steeds meer kleine en middelgrote private ondernemingen die bestaan van research & development dan wel van routine-onderzoek. Deze bedrijven opereren vaak in een internationaal concurrentieveld.

Overheidsinstituten zijn voor deze bedrijven regelmatig concurrerend en hebben dan voordeel van hun gehele of gedeeltelijke overheidsfinanciering. Een dergelijke ongelijke concurrentiepositie staat de ontwikkeling van de private ondernemingen in de weg. Deze concurrentieverstorende inzet van overheidsmiddelen blokkeert innovatie.

Niet-academische onderzoeksinstituten dienen bij voorkeur privaat te opereren, als R&D-bedrijf, of een taak te vervullen die wettelijke aspecten in zich draagt (bijvoorbeeld forensisch onderzoek of uitvoering van de Metrologiewet).

FHI FEDERATIE VAN TECHNOLOGIEBRANCHES

Technologie manifest 2012-2014

III topsectoren en enabling technology

Verbindingen leggen tussen topsectoren

Zorg dat er in Nederland een aantrekkelijk klimaat blijft voor productie, bijvoorbeeld voor maakindustrie, chemie en voedingsmiddelenindustrie. Wanneer we niet dicht bij huis de 'proeftuinen' hebben om onze kennis en technologie toe te passen, dan kan die niet 'State of the Art' blijven.

Het topsectorenbeleid heeft, in sectoren als (bio)chemie en hightechsystemen en materialen, een aantoonbaar positief effect op de participatie van grotere bedrijven in R&D-programma's. De noodzaak van verbinding met de enabling industrie wordt in deze programma's en in de sector Life Sciences duidelijk, maar de middelen ontbreken grotendeels om die verbinding ook concreet te maken.

Aantal geldverdeelstations minimaliseren

De uitvoering van het beleid is te veel versnipperd over allerlei verschillende organisatorische gremia die optreden als 'geldverdeelstations'. Concentratie van toekenning van middelen bij Agentschap NL en STW zou gewenst zijn, met een belangrijke organisatorisch uitvoerende taak voor brancheorganisaties die projectmatig zijn ingericht.

Benut de kennis, ervaring, netwerkorganisatie, projectgerichtheid en representativiteit van relevante brancheorganisaties.

Brancheorganisaties met een open verenigingsstructuur, representativiteit en organisatorisch verankerde gelijkwaardigheid van grote en kleine bedrijven zijn de beste vehikels om groepen bedrijven te organiseren in het topsectorenbeleid. Om dit organisatorisch vermogen te kunnen benutten zou de overheid een beperkte hoeveelheid middelen vrij moeten maken vergelijkbaar met de SKB-regeling van een aantal jaren geleden.

IV ondernemerschap en export

Technostarters kansen geven

Het huidige instrumentarium van het topsectorenbeleid biedt te weinig mogelijkheden voor startende technobedrijven. Kredietverlening is moeilijker geworden. Voor Nederlandse technostarters is venture capital niet aantrekkelijk en niet haalbaar. Belastingvoordelen werken niet bij bedrijven die nog geen winst maken.

Fondsen als Mibiton en/of iets dergelijks specifiek voor de Microsysteem- en nanotechnologie zouden een impuls van de overheid moeten krijgen.

stimuleer de kenniseconomie

Doorgroei-financiering van technologische bedrijven herstellen

Het ontwikkelen en op de markt brengen van technologie kost nog steeds veel tijd en is een zaak van vallen en opstaan. Bedrijven die de pioniersfase zijn ontgroeid hebben meestal een heldere visie ontwikkeld op wat er gemaakt moet worden voor een bepaalde klant/markt. Op dit moment is financiering juist in die fase een groot probleem. Er moet meer ruimte komen voor doorgroei-financiering van technologische bedrijven. Instrumenten voor dit segment moeten toegankelijker worden.

Export door technologiebedrijven kleinschalig en doelgericht stimuleren

Met een klein budget zou een consistent meerjaren-programma opgezet kunnen worden om kleinere technologiebedrijven samen met onderzoeksinstituten op specifieke technologiegebieden (microfluidica, nanoinstrumentatie, surface & deposition technology) een belangrijke stap vooruit te helpen in het internationale veld.

De middelen hiervoor zouden gevonden moeten worden binnen het topsectorenbeleid wellicht in publiek/private vorm met banken.